

بررسی تطبیقی نوستالژی در اشعار عبدالوهاب البیاتی و احمد شاملو

۱. عیسی زارع درنیانی*، ۲. جواد رنجبر**، ۳. شه‌دخت ایمانی‌پور***

۱. استادیار زبان و ادبیات عربی، دانشگاه پیام‌نور، فارس، شیراز

۲. استادیار زبان و ادبیات عربی، دانشگاه پیام‌نور، فارس، شیراز

۳. کاشناسی ارشد زبان و ادبیات عربی، دانشگاه پیام‌نور، فارس، شیراز

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۴/۲۶؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۱/۲۷)

چکیده

نوستالژی یا غم غربت، حالتی است روانی که به صورت ناخودآگاه در فرد ظاهر می‌شود. این مضمون از مضامین مکتب رومان‌تیک در عصر معاصر و یکی از موضوعاتی است که در طول تاریخ ادبی، همواره مورد توجه قرار گرفته‌است و شاعران و نویسندگانی بوده‌اند که بنا به دلایلی، از جمله عدم نارضایتی از اوضاع جامعه خویش، به نوعی به دل‌تنگی و حسرت در اثر خود پرداخته‌اند و اندیشه بازگشت به گذشته، خاطرات شیرین آن و بازگشت به تفکرات آرمان‌شهری در ذهن خود ترسیم کرده‌اند. این موضوع در اشعار عبدالوهاب البیاتی و احمد شاملو، دو شاعر معروف ادبیات معاصر عربی و فارسی به نحو بارزی نمود پیدا کرده‌است. در این پژوهش تطبیقی، با روش تحلیلی-مقایسه‌ای، مبنای ایجاد حس نوستالژیک هر دو شاعر و جلوه‌های نوستالژیکی در اشعار آن‌ها بررسی شده‌است و یافته‌ها حاکی از این است که البیاتی و شاملو حسرت و دل‌تنگی خود را نسبت به نابودی ارزش‌های انسانی به تصویر کشیده‌اند و غم و اعتراض به دنیای امروز که از ظلم و ستم، کینه و بی‌اعتمادی آکنده‌است، ترسیم کرده‌اند و این مضامین را در قالب نماد در لباس شعر بیان نموده‌اند و اختلاف این دو شاعر نیز در نوع نگرش و نوع بیان آن‌ها در ترسیم نوستالژی است.

کلیدواژه‌ها: پژوهش تطبیقی، نوستالژی، عبدالوهاب البیاتی، احمد شاملو.

* نویسنده مسئول) E-mail: zare.dorniani@pnu.ac.ir

** E-mail: javadranjbar57@gmail.com

*** E-mail: Imanipour@gmail.com